

2011-12-30

Krisledningsplan

1 Övergripande mål

2 Författningsunderlag

- 2.1 Katastrofledningsgrupp
- 2.2 Katastrofledningsgruppens arbetssätt
- 2.3 Katastrofledningsgruppens grundbemanning
- 2.4 Katastrofledningsgruppens uppehållsplats
- 2.5 Delegation till katastrofledningsgruppens ordförande
- 2.6 Krisledningsnämnd
- 2.7 Samverkan

3 Åtgärds katalog vid extraordinär händelse

- 3.1 Åtgärds kalender vid allvarlig störning i samhället
- 3.2 Åtgärds kalender för informationsverksamhet
- 3.3 POSOM bilaga
- 3.4 Förvaltningarnas övriga planerade åtgärder vid extraordinär händelse

4 Risk- och sårbarhetsanalyser

- 4.1 Kommunala nämnders och bolagsstyrelsens verksamhetsområde

5 Utbildning och övning

1 Övergripande mål

Syftet är att se till att kommunen har en god beredskap inför större olyckor eller katastrofer. Planläggningen följer bestämmelserna i **Lagen om extraordinära händelser**. Planen gäller även, efter en viss revidering, under höjd beredskap. All verksamhet som ryms inom begreppet räddningstjänst leds enligt särskilda bestämmelser i *Lagen om skydd mot olyckor*.

Lagen innebär för kommunen:

- Risk- och sårbarhetsanalyser ska genomföras,
- Förtroendevalda och anställda ska utbildas och övas
- Rapporteringsskyldighet till länsstyrelsen
- Inneha det geografiska områdesansvaret

Kommunfullmäktige ska fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras inom kommunen. Planen ska antas en gång per mandatperiod.

Kommunen ska värna befolkningen genom att aktivt verka för en ökad trygghet och säkerhet.

Kommunens ledningsorganisation ska ha förmågan att utifrån rådande risker och hot kunna utöva ledning och samordning i kommunen med uthållighet över tiden.

Kommunen ska verka för enhetliga beredskapsförberedelser samt att dessa genomsyras av säkerhetstänkande.

Hela kommunens krisledningsorganisation ska öva minst vartannat år.

Inom varje nämnd/bolagsstyrelses verksamhetsområde ska det genomföras risk- och sårbarhetsanalyser för egen planering och som underlag i planen för extraordinära händelser.

Extraordinär händelse

Med extraordinär händelse i en kommun avses en händelse som

- avviker från det normala
- innebär en allvarlig störning eller medför överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner
- kräver skyndsamma insatser av en kommun

Exempel på extraordinära händelser är

- större olyckshändelse som påverkar samhällsfunktioner
- extrema vädersituationer
- långvariga elavbrott
- störningar i vattenförsörjningen
- störningar eller intrång i tele-, IT- och datatrafiken
- smitta/epidemier
- hot mot verksamhet, förtroendevalda, tjänstemän
- terrorism

Ledningens uppgift är att så långt som möjligt minska konsekvenserna av det inträffade för kommunens invånare.

Verksamheten ska så långt som möjligt bedrivas i sina ordinarie former. Ansvar, organisation, lokaler och arbetsrutiner bör i princip vara detsamma som i den dagliga verksamheten. Det som skiljer ledningen vid en extraordinär händelse är framförallt tidsförhållandena. Den vanliga processen ersätts av ett mycket snabbare agerande. Ett stort antal beslut kan behöva tas och verkställas med kort varsel.

2 Författningsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott är krisledningsnämnd och har vid fredstida katastrofer och höjd beredskap högsta ansvaret. Krisledningsnämnden ges rätt att överta verksamhetsområden från andra nämnder.

Ordföranden (eller vice ordföranden då ordföranden har förhinder) i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

Vid en extraordinär händelse, som inte faller under ansvaret enligt *Lagen om skydd mot olyckor* tas beslutsbefogenheter och ansvar för åtgärder och ledning över av krisledningsnämnden. Krisledningsnämnden har full delegation vid extraordinär händelse.

2.1 Katastrofledningsgrupp

Vid en extraordinär händelse leds arbetet av kommunens **katastrofledningsgrupp** som ser ut enligt följande:

- ordföranden i kommunstyrelsen
- 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen
- 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen
- kanslichefen
- informationssekreteraren
- räddningschefen
- förbundschef ÖSK
- beredskapssamordnaren
- IT-chefen
- Socialchefen
- Miljö- och byggnadschef
- Kostchef
- IT-samordnare
- adjungerade förvaltningschefer efter behov

Vid en större händelse när räddningsledaren bedömer att kommunens katastrofledningsgrupp ska kontaktas, finns **Ledning i Beredskap**. Denne ingår i kommunens katastrofledningsgrupp och kan kontaktas på ett särskilt telefonnummer.

Ledning i beredskap innehas för närvarande av:

Kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande, kanslichefen, förbundschefen ÖSK, IT-chefen och beredskapssamordnaren.

Ledning: Katastrofledningsgruppen leds av kommunstyrelsens ordförande.

2.2 Katastrofledningsgruppens uppgifter

- Katastrofledningsgruppen leder verksamheten i stort (undviker detaljlösningar) och prioriterar uppgifterna och insatserna.
- Katastrofledningsgruppen svarar för den övergripande samordningen av kommunens insatser i de fall dessa inte kan hänföras till räddningstjänst.
- Katastrofledningsgruppen ansvarar för samordning med andra organ både på länsnivå och kommunnivå.
- Katastrofledningsgruppen svarar genom informationsansvarig för alla kontakter med media och information till allmänheten.

Beslut i katastrofledningsgruppen

Katastrofledningsgruppens ordförande fattar beslut utifrån given delegation. Som lednings- och samordningsorgan kommer gruppens inriktning att ha stor betydelse för övriga beslut inom förvaltningar och nämnder i det aktuella läget.

Katastrofledningsgruppens beslut dokumenteras löpande.

Katastrofledningsgruppens arbetsätt

- Katastrofledningsgruppen träder i funktion då elavbrott, snöoväder eller liknande situationer inträffar, som kan medföra svåra störningar i samhällets verksamheter.
- Ordföranden beslutar själv eller genom Ledning i beredskap när katastrofledningsgruppen ska sammankallas och starta sitt arbete.
- Katastrofledningsgruppen ska kunna disponera resurser som ställs till förfogande från övriga delar av totalförsvaret.

2.3 Katastrofledningsgruppens bemanning

Gruppen ska bemannas så att verksamheten kan pågå minst en vecka. Grundbemanningen ska vara ordförande, sekreterare, sammanhållande tjänsteman och omvärldsbevakare. Till gruppen knyts förvaltningarnas expertis.

2.4 Katastrofledningsgruppens arbetsplats

Val av arbetsplats för katastrofledningsgruppens är beroende på situationen. Alternativen är:

- Räddningstjänsten, Andersbovägen 13 i Hultsfred
- Sammanträdesum Klang, Kommunhuset, Stora Torget i Hultsfred

På båda arbetsplatserna finns

- Reservel
- Kartmateriel
- Bra kommunikationsmöjligheter
- Beredskapsplaner och övriga planer

2.5 Kommunstyrelsens delegation till katastrofledningsgruppens ordförande

- att uppdra åt kommunstyrelsens ordförande att vara ordförande i katastrofledningsgruppen, med kommunstyrelsens 1:e och 2:e vice ordförande som ersättare.
- att bemyndiga ordföranden att besluta om när katastrofledningsgruppen ska träda i funktion.
- att bemyndiga ordföranden att fatta nödvändiga beslut.
- att kommunstyrelsen i sin helhet eller vederbörande nämnd ska inkallas för beslut om åtgärdernas omfattning så snart det kan ske.

Enligt kommunallagen är så kallad blandad delegation inte tillåten. Med blandad delegation avses delegation till en grupp som består av både förtroendevalda och tjänstemän. Delegationen sker därför endast till ordföranden i gruppen.

2.6 Krisledningsnämnden och dess uppgifter

Ordföranden (eller vice ordföranden då ordföranden har förhinder) i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion. Kommunstyrelsens arbetsutskott är krisledningsnämnd i Hultsfreds kommun. Vid en extraordinär händelse, som inte faller under *lagen om skydd mot olyckor*, tas beslutsbefogenheter och ansvar för åtgärder och ledning över av krisledningsnämnden. Krisledningsnämnden har full delegation vid en extraordinär händelse. Utgångspunkten för krisledningsnämndens ikraftträdande är tidsaspekten. När någon tidspress inte längre föreligger och så snart som den ordinarie organisationen har förutsättningar att leda verksamheten ska kommunen återgå till normala verksamhetsformer.

Krisledningsnämndens uppgift är att:

- Tolka kommunens roll vid extraordinär händelse
- Företräda kommunen och ge en samlad bild av läget
- Fatta beslut om den kommunala organisationen (uppgifter och resurser)
- Ange inriktning, bedöma behovet av och verka för samordning eller prioritering beträffande samhällsverksamheten inom kommunens geografiska område.
- Samverka med externa intressenter efter krav och behov
- Vid behov begära bistånd utifrån.

2.7 Samverkan

Enligt lag har kommunen det geografiska områdesansvaret för samordning vid en kris. Genom länsstyrelsens samarbete i området finns utarbetade samverkansrutiner med regionala myndigheter. Till Katastrofledningsgruppen kallas också polis och landsting, vid speciella tillfällen medverkar också Eon och andra privata samhällsviktiga företag.

3 Åtgärdskalender vid extraordinär händelse

3.1 Generell åtgärdskalender vid extraordinära händelser i samhället, bilaga 1

1. Sammankalla katastrofledningsgruppen eller upprätta telefonkonferens med katastrofledningsgruppens medlemmar.
2. Kontrollera sanningshalten genom att motringa.
3. Bedöma och analysera:
  - den uppkomna situationen
  - den troliga utvecklingen
  - behovet av insatser.
4. Ordföranden beslutar om katastrofledningsgruppen ska träda i funktion eller inte.

Om katastrofledningsgruppen träder i funktion är uppgifterna främst att

1. Mera ingående informera sig om den uppkomna situationen genom att kalla in eller kontakta adjungerande till katastrofledningsgruppen.
2. Inventera personella och materiella resurser som kan tänkas vara till nytta i den uppkomna situationen.
3. Utse den eller de som ska uttala sig i media.
4. Kalla in upplysningsgruppen (Se åtgärdskalender informationsverksamhet).
5. Upprätta förbindelser med länsstyrelsen. Rapportera i WIS och informera troliga adjungerande myndigheter och instanser inom och utanför kommunen.
6. Aktivera och/eller förbered kommunens sociala verksamhet:
  - barnpassning till personal eller behövande
  - utspisning till behövande och personal
  - eventuellt ordna med logiverksamhet.
7. Planlägga så att avlösning kan ske av arbetande personal.
8. Dokumentera åtgärderna.

3.2 Informationsverksamhet

Uppgift

- att leda katastrofledningsgruppens informationsarbete.

Organisation

1. Informationssekreteraren ingår i katastrofledningsgruppen som ordinarie ledamot. Informationssekreteraren har en ersättare.
2. Upplysningsgruppen har till uppgift att svara på frågor, inhämta fakta, uppdatera kommunens hemsida, omvärldsbevakning, klara de IT-frågor som uppkommer i gruppens arbete, dokumentera skeendet i gruppens arbete och arrangera presskonferenser.
3. Personalen i kommunhusets reception ingår i upplysningsgruppen och har till uppgift att koppla inkommande samtal vidare.

Åtgärdskalender

1. Personalen i upplysningsgruppen sammankallas snarast för att starta informationsverksamheten. Syftet är att ge information om det aktuella läget och om hur den fortsatta verksamheten ska bedrivas.
2. Kommunens reception organiseras för drift dygnet runt. För att ha drift dygnet runt måste tjänster köpas externt.
3. Arbetslokaler förbereds. Katastrofupplysningsgruppens huvudarbetsplats är kommunhusets sessionssal, andra lokaler i kommunhuset kan utnyttjas.
4. Snarast lägga ut information på www.hultsfred.se
5. Bevaka det som sker på sociala medier och agera på dessa arenor.
6. Informera media om verksamheten.
7. Övriga informationsinsatser förbereds.
8. Informera personalen inom den kommunala förvaltningen och de kommunala bolagen via www.hultsfred.se, intranätet och genom e-post till aktuella login.
9. Presskonferenser organiseras efter katastrofledningsgruppens direktiv.

3.3 POSOM

POSOM är en förkortning av *psykiskt och socialt omhändertagande vid akuta kriser och olyckor och katastrofer*. POSOM lämnar stöd vid större akuta kriser, olyckor och katastrofer. De som arbetar i POSOM är en styrgrupp och särskilt utsedda stödpersoner. Handlingsprogram enligt särskild bilaga. Ansvarig Socialnämnden.

3.4 Förvaltningarnas planerade åtgärder vid extraordinär händelse enligt särskild bilaga

4 Risk- och sårbarhetsanalyser

För varje ny mandatperiod ska kommunen fastställa en plan för hur en extraordinär händelse ska hanteras. Planerna ska grunda sig på risk- och sårbarhetsanalyser för all verksamhet som måste fungera även under en kris. Särskild bilaga

4.1 Kommunala nämnders och bolagsstyrelser verksamhetsområde

Inom varje nämnds och bolagsstyrelses verksamhetsområde ska det genomföras regelbundna risk- och sårbarhetsanalyser. Dessa analyser utgör ett viktigt underlag för övningar och scenarier.

Förvaltningarna och bolagen ska kontinuerligt öva och träna sin personal på realistiska och tänkta situationer som kan uppstå vid extraordinära händelser. På så sätt minimeras överraskningsmomenten och personalen kan agera snabbare och mer effektivt vid en eventuell krissituation.

5 Utbildning, övning

Syftet med utbildnings- och övningsverksamheten är:

- att utveckla förmågan hos kommunens förtroendevalda och anställda vid en extraordinär händelse i fred (höjd beredskap)
- att utveckla samverkansrutiner mellan kommunen och andra myndigheter, organisationer och företag på ett sådant sätt att alla hjälpresurser utnyttjas oavsett organisatorisk tillhörighet
- att öka kunskaperna om risker och hot inom den egna kommunen och därmed verka för ett ökat risk- och säkerhetstänkande. Detta för att minska risken för skador på människor och viktiga samhällsresurser
- att övning och utbildning ska ses som en del i en process där gjorda erfarenheter ger upphov till konstruktiva diskussioner och lösningar inom säkerhetsarbetet.
- att öka personkännedomen hos personalen som ska verka inom det lokala krisarbetet.

Krisledningen ska ha minst två utbildnings- och övningsdagar per år.